

“Els veïns han rebut molt bé la parròquia ortodoxa”

Dm, 11/06/2019 per Catalunya Religió

(*Lucia Montobbio/CR*) **Aurel Bunda** va viure la revolució de Romania de prop. Quan va començar tot, en 1989, en Timisoara, Aurel estava realitzant el servei militar obligatori. Al soldat ras li va tocar custodiar edificis públics, i va formar part d'un grup, en el qual també hi havia altres teòlegs, als quals se'ls va ordenar sortir a dialogar amb els manifestants. Els disturbis van enderrocar el govern comunista i autoritari de Nicolae Ceaușescu, que va ser executat al costat de la seva dona després d'un judici realitzat per un tribunal militar.

Anys després, Aurel Bunda, es va traslladar a viure a Barcelona amb la seva dona i el seu primer fill (en van néixer dos més a la ciutat comtal). Ara és el rector de la [Parròquia Ortodoxa de Sant Jordi](#), un centre de culte que recentment ha obert en el barri de Navas de Barcelona, un edifici de nova planta projectat pels arquitectes **Lluís Giménez** i **Elena Nedelcu**. Entrevistem a Aurel Bunda per a conèixer la comunitat ortodoxa romanesa a Barcelona, i a Lluís Giménez per a conèixer l'esquelet d'aquesta parròquia.

Aurel, quan vas arribar aquí i sota quina missió?

A.B: Vaig arribar a Barcelona la tardor de l'any 2000, en concret el 8 de setembre. L'església ortodoxa va decidir enviar-me aquí perquè es necessitaven pares ortodoxos a causa de l'afluència de persones d'origen romanès que havien vingut a buscar treball. Molts de nosaltres, vàrem migrar a diferents països d'Europa durant el primer decenni democràtic de Romania. Vaig ser enviat amb la missió de desenvolupar el meu treball pastoral missioner a Barcelona, i també la de fundar la parròquia de San Jorge.

Abans que construïssiu aquesta parròquia on us reuníeu?

A.B: A l'església de Sant Ferran. L'arquebisbat ens va cedir una petita capella. En

la mateixa parròquia també ens deixaven utilitzar altres sales per a poder celebrar la litúrgia i el culte. Així i tot, necessitàvem un espai propi més gran, cada vegada érem més, i aquella capella se'ns va quedar petita. Els primers anys vam intentar trobar un espai més assequible per al desenvolupament de la missió, però va ser impossible. En 2003-04, 2005-06 es va cristal·litzar l'opinió dels fidels, feia falta un espai propi, estàvem massa comprimits i era urgent trobar un altre lloc. Per fi, en 2007, vam trobar el nostre espai al barri de Navas. Un espai per al primer temple ortodox a Barcelona, al carrer Capella 25, un carrer poc concorregut però molt ben connectat, estem prop de la parada de metro Camp de l'Arpa.

També serà a l'església de Sant Ferran on us vau conèixer tu i el Lluís?

LL.G: Sí, amb la meva dona havíem assistit a litúrgies en la parròquia Sant Ferran, i va ser en 2007, quan vam voler batejar al nostre primer fill, que vam parlar més amb l'Aurel. En contactar amb el pare Bunda, ens va explicar que buscava arquitectes per a la nova església, i nosaltres, de casualitat, hi érem allà i som arquitectes. L'endemà mateix, vam començar amb el projecte.

Com han rebut els veïns la construcció d'aquesta parròquia?

A.B: Molt bé des del principi. Vam passar per a parlar amb els veïns, porta per porta. Els veïns ens han donat el vistiplau per a construir la nostra església aquí. Aquest solar estava en molt mal estat, era una font d'infecció constant, així que en aquest sentit era fàcil millorar l'estat de la zona i ser benvinguts. Els veïns han conegut de prop el projecte i la idea. A més, fem exposicions, activitats culturals, presentacions de llibres, participem en la Nit de les Religions d'AUDIR... així ens acostem als veïns. Molts veïns vénen per a veure el temple, i alguns fins i tot participen en el nostre culte.

LL.G: L'església és un edifici petit, carregat de simbolisme per als creients romanesos... però també s'està transformant en un humil monument per al veïnat, els qui l'admiren i gaudeixen, ja que està obert durant tot el dia a tots els ciutadans. És un exemple de regeneració de l'interior d'una cruïlla de cases amb un nou equipament per al barri que aspira a ser el centre cultural difusor de la llengua, tradicions i cultura romana de Barcelona.

De quina capacitat i equipament disposa l'església?

LL.G: Es tracta d'una església cristiana de culte ortodox, religió majoritària en molts països de l'Est europeu. En aquest cas, el temple pertany a l'Església Ortodoxa Romana, que és autocèfala amb Patriarcat propi a Bucarest. L'arquitectura actual de les esglésies ortodoxes romaneses és el resultat d'una llarga tradició que parteix dels antics models bizantins. Cada component arquitectònic dona resposta a les necessitats del culte i ha creat un estil propi que s'ha preservat durant segles i que els fidels identifiquen amb la seva religió. D'aquesta manera, la majoria dels temples construïts els últims anys a Romania, i fora d'ella, s'inscriuen igualment dins de la mateixa línia.

L'Església de Sant Jordi es pot dividir en tres parts: el temple pròpiament dit com a edifici aïllat on celebrar el culte, útil per a unes 300 persones; l'edifici annex que fa de mitgera i inclou dependències de la parròquia, i el soterrani, també hàbil per a unes 300 persones i que conté la sala d'actes, una biblioteca, i altres serveis, a més de connectar els dos edificis sota terra.

Com s'han finançat les obres?

A.B i LL.G.: Les obres són finançades únicament per aportacions dels creients de la parròquia i ajudes puntals del govern romanès. Encara que les obres van començar en 2011, van al ritme de les donacions que rep. Esperem acabar les obres en els pròxims mesos.

Obrir nous centres de culte no és fàcil a Barcelona, com vau aconseguir que us donessin el permís?

LL.G: Vam realitzar una tasca intensa i contínua des del primer moment per a explicar a l'administració les necessitats, funcionament i particularitats d'aquest centre. Abans de res, cal dir que el terreny l'havia comprat l'Església Ortodoxa Romanesa en el mercat lliure. Després es va redactar un Pla Especial per a adequar el solar qualificat d'equipament i que fes compliment de la llei catalana 16/2009 de centres de culte. El Pla Especial es va aprovar per unanimitat en el plenari de l'Ajuntament de Barcelona, al desembre de 2009. Més tard, es va obtenir la llicència per a poder realitzar l'obra i exercir l'activitat. Van ser passos lents dins d'un procés normal de tramitació de llicència, sempre en col·laboració amb l'administració, el resultat de la qual és un edifici propietat de l'Església Ortodoxa que no ha rebut cap ajuda ni subvenció d'aquest país per a la seva construcció.

Com és el teu dia a dia com a pastor en aquest edifici?

A.B.: Tots els dies estic a la disposició dels fidels, dels romanesos, en la part espiritual, d'oració, però també cuido de la construcció de l'església, tota la burocràcia, administració... estem al final però encara queden accions per realitzar. També em preocupo molt de la part social, l'església és el principal punt de socialització dels romanesos. A més, també ajudo a buscar i trobar feina, hem aconseguit més de 900 places de treball per als ciutadans romanesos a Barcelona. El més important, per això, és la dedicació de la litúrgia. Cada dia treballa molt, de 9 del matí a 10 de la nit.

Tot això combinat amb el temps que dediques també a la teva família. Com és que us podeu casar els pastors ortodoxos?

A.B: Els ortodoxos seguim l'antiga tradició. M'agradaria recordar, que abans, també els pares catòlics es casaven, tenien una dona i fills. Va ser després de 1703, amb la reforma que va venir amb **Gregori VII**, que això es va perdre en el món catòlic. En 1074, Gregori VII va començar el procés de dir al sacerdot occidental que no podia tenir família, i va aparèixer el celibat com a obligació. Durant mig segle es va treballar sobre aquest tema, fins que en 1131 es va constituir com a vot obligatori en el catolicisme. Abans, tots es casaven, tant en orient com occident. El celibat en el món ortodox també existeix, però només el realitzen els monjos en el món monàstic.

Quina relació teniu amb les altres comunitats ortodoxes que viuen a Barcelona?

A.B: Tenim una unitat amb tots, els grecs, els russos, els búlgars, tenim diàleg aquí a Barcelona. Celebrem junts, no existeixen diferències de culte entre nosaltres a causa d'origen geogràfic. Les diferències són les tradicions de cada terra, però res a veure amb el culte.

Abans has dit que esteu al final del projecte, però que falten coses per acabar. Què és el que mancada en la parròquia de Sant Jordi?

A.B: Per exemple, a l'interior, manca la realització de les pintures de les parets, els frescos romànics, els artistes pintaran amb la mateixa tècnica emprada en l'Edat mitjana, amb colors i decoració pròpia del món ortodox, destacarà el pantocràtor que es dibuixarà damunt de l'altar. Serà semblant als frescos que es poden veure a la Vall de Boí. A més, quan comencem a realitzar els frescos, volem oferir un taller obert a tot aquell que estigui interessat a aprendre la tècnica medieval.

LL.B: Actualment, el soterrani i l'edifici annex estan acabats i falta per finalitzar una part de la façana de l'església, els seus acabats, una part de les instal·lacions i l'accés principal amb una petita placeta d'entrada.

Hi ha alguna característica arquitectònica que vulguis destacar?

LL.B: Exteriorment destaca la llanterna o cimbori amb el seu barret, que juntament amb les arcuacions de façana són típiques i identificadores de la majoria d'esglésies romaneses. Interiorment, destaco els arcs i les voltes que cobreixen la nau, de gran complexitat geomètrica i que serviran en el futur de base per a cobrir-la amb la puntura del freso. En el soterrani, les voltes paredades de maó, fan l'ullet a l'arquitectura més mediterrània, intentant conjugar les dues cultures ja que ambdues són llatines.

Us heu inspirat en alguna església ortodoxa?

LL.B: La importància que dóna l'ortodòxia a mantenir la tradició arquitectònica implica que totes les esglésies de nova planta, inevitablement, s'hagin de semblar. La rígida disposició de les seves parts ajuda en aquest sentit, i és així que a Romania es poden trobar molts exemples inspiradors i gairebé idèntics. Puntualitzant més, exteriorment l'església de Barcelona s'assembla més a les de la regió de Walàquia i la solució de les voltes interiors a la de la regió de Moldàvia.

Per què la dedicació a Sant Jordi?

A.B.: Sant Jordi és important en el món cristià en general, i en l'ortodox també. Aquest sant té un pes espiritual. Abans d'entrar a Barcelona, vaig pensar molt en el nom, amb quin podíem segellar el nom de la parròquia. A les portes de Barcelona, el nom de Sant Jordi va venir amb més energia al meu cap, i ho vaig tenir encara més clar quan vaig conèixer després la importància de Sant Jordi en aquesta ciutat: Què bonica és la diada.